VNEUS Koskinen Anniina(VNK) 23.10.2018

Viite

Asia
Lokakuun Eurooppa-neuvosto 18.10. ja art. 50 Eurooppa-neuvosto 17.10.

Muuttoliikkeen osalta Eurooppa-neuvosto arvioi edistymistä kesäkuun päätelmien täytäntöönpanossa. Eurooppa-neuvosto ilmaisi yhteisen huolensa etenemisen vaikeudesta ja korosti yhteistyön tärkeyttä Pohjois-Afrikan lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa.

Eurooppa-neuvosto hyväksyi päätelmät sisäisestä turvallisuudesta. Päätelmissä sitoudutaan edelleen vahvistamaan EU:n pelote- ja kestokykyä hybridi- ja kyberuhkien sekä kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinuhkien alalla. Päätelmiin tuli Suomen esityksen mukaisesti kokonaisvaltaisempi ja vahvempi kirjaus hybridi- ja kyberuhkiin varautumisesta.

Eurooppa-neuvosto peräänkuulutti toimenpiteitä, joilla rakennetaan vahva kyberturvallisuus, suojellaan EU:n demokraattisia järjestelmiä ja ehkäistään radikalisoitumista ja terrorismia.

Ulkosuhteiden osalta Eurooppa-neuvosto korosti EU:n ja Afrikan suhteiden tärkeyttä. Eurooppa-neuvosto vahvisti myös EU:n ja jäsenvaltioiden sitoutumisen kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaan ja käsitteli hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin viimeisintä raporttia.

Art. 50 Eurooppa-neuvoston työillallisella Eurooppa-neuvosto sai tilannekatsauksen komission pääneuvottelijalta. Eurooppa-neuvosto katsoi, että asian osalta on syytä kokoontua vasta sitten, kun neuvotteluissa on tapahtunut riittävää edistystä. Ylimääräistä päämieskokousta ei ole suunnitteilla marraskuulle.

Muuttoliike

Eurooppa-neuvosto keskusteli muuttoliikkeestä Salzburgin epävirallisen päämieskokouksen pohjalta ja arvioi kesäkuun päätelmien täytäntöönpanoa. Eurooppa-neuvosto sai Itävallan liittokansleri Kurzilta raportin muuttoliikkeen sisäisestä ja ulkoisesta ulottuvuudesta, ulkorajojen valvonnasta sekä Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistamisesta.

Päämiehet keskustelivat laajasti muuttoliikkeestä ja ilmaisivat yhteisen huolensa etenemisen vaikeudesta. Eurooppa-neuvosto korosti erityisesti yhteistyötä Pohjois-Afrikan lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi. Suomi painotti puheenvuorossaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa. Etenkin konkreettinen yhteistyö kolmansien maiden kanssa on tärkeää. Kaikkien tulisi olla valmiita kontribuoimaan lisää Afrikkaan. Suomi korosti puheenvuorossaan myös UNHCR-yhteistyön tärkeyttä.

Muuttoliikkeen osalta suurin jäsenmaita edelleen jakava kysymys koskee solidaarisuuden ja vastuunkannon välistä tasapainoa.

Sisäinen turvallisuus

Sisäistä turvallisuutta koskeva päätelmäteksti hyväksyttiin vähäisin muutoksin. Eurooppa-neuvosto tuomitsi kemiallisten aseiden kieltojärjestöön kohdistetun verkkohyökkäyksen ja sitoutui edelleen vahvistamaan EU:n pelote- ja kestokykyä hybridi- ja kyberuhkien sekä kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinuhkien alalla. Päätelmiin tuli Suomen esityksen mukaisesti kokonaisvaltaisempi ja vahvempi kirjaus hybridi- ja kyberuhkiin varautumisesta.

Eurooppa-neuvosto kehotti saamaan päätökseen neuvottelut kaikista kyberturvallisuutta koskevista ehdotuksista ennen vaalikauden päättymistä. Päätelmissä peräänkuulutetaan toimenpiteitä, joilla suojellaan unionin demokraattista järjestelmää ja torjutaan disinformaatiota, perusoikeuksia kunnioittaen.

Eurooppa-neuvostossa hyväksytyissä päätelmissä haetaan myös tapoja, joilla voidaan vahvistaa valmiuksia ehkäistä radikalisoitumista ja terrorismia sekä vastata niihin tehokkaasti perusoikeuksia kunnioittaen. Päätelmissä Eurooppa-neuvosto kehottaa antamaan jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille, Europolille ja Eurojustille, riittävät resurssit sekä parantamaan tietojärjestelmien ja tietokantojen yhteentoimivuutta. Eurooppa-neuvosto myös katsoi, että EU:n tulisi vahvistaa kriisinhallintavalmiuksiaan. Neuvottelut EU:n pelastuspalvelumekanismia koskevasta ehdotuksesta tulisi saada päätökseen vuoden loppuun mennessä.

Ulkosuhteet

Ulkosuhteiden osalta pääteemaksi nousi Afrikan ja EU:n välinen yhteistyö. Eurooppa-neuvosto korosti Afrikan ja EU:n suhteiden tärkeyttä ja katsoi, että tätä yhteistyötä olisi tuettava riittävillä resursseilla. Esillä olivat Euroopan ulkoinen investointiohjelma ja EU:n Afrikka-hätärahasto sekä komission aloite uudesta Afrikan ja EU:n kestävien investointien ja työpaikkojen allianssista. Suomi tuki EU:n ja Afrikan kumppanuuden vahvistamista.

Päätelmissä vahvistettiin myös EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoutuminen Agenda 2030-toimintaohjelmaan. Eurooppa-neuvosto käsitteli myös hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) viimeisintä raporttia. Eurooppa-neuvosto totesi, että Puolassa järjestettävässä COP24-kokouksessa on hyväksyttävä kunnianhimoiset ja kattavat Pariisin sopimuksen täytäntöönpanosäännöt.

Artikla 50 Eurooppa-neuvosto

Eurooppa-neuvostoa edelsi art. 50 Eurooppa-neuvoston työillallinen. Ennen istunnon alkua kuultiin Ison-Britannian pääministeri Mayta, minkä jälkeen oli istunto 27 jäsenmaan kesken. Eurooppa-neuvosto sai komission pääneuvottelija Barnierin tilannekatsauksen neuvottelujen etenemisestä. Eurooppa-neuvosto ei katsonut tarvetta muuttaa neuvottelumandaattia ja katsoi, että asian osalta on syytä kokoontua vasta sitten, kun neuvotteluissa on tapahtunut riittävää edistystä. Nyt ei ole suunnitteilla ylimääräistä huippukokousta marraskuulle. Tavoitteena on edelleen saada erosopimus voimaan maaliskuun loppuun mennessä.

LIITTEET

Asiasanat	brexit, Eurooppa-neuvosto, hybridiuhat, ilmastonmuutos, muuttoliike, Afrikka
Hoitaa	**PLM, SM, UM, VNK, YM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, SP, STM, TEM, TULLI, VH, VM, VTV